

platform	
voor	•
freelance	•
musici	

Aan: Woordvoerders cultuur Tweede Kamer der Staten-Generaal

CC: De demissionaire minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Amsterdam, 10 juni 2021

Beste Kamerleden,

Het gaat niet goed met de freelance musici in Nederland. De Coronacrisis heeft hen hard geraakt. De steun die bedoeld is om de sector overeind te houden bereikt de freelance musici maar mondjesmaat. Veel musici werken inmiddels op priklocaties, in de bouw, of in het onderwijs.¹ Dit gebeurt over de gehele linie: van grote solisten en muziekdocenten tot sessiemuzikanten en orkestmusici. Bijna niemand houdt het vol.²

In deze brief vindt u onze aanbevelingen voor de toekomst. We bespreken de TOZO, het 'trickle down'-principe en pleiten voor een eenmalige compensatie.

Tozo

Hoewel de Tozo het inkomen slechts aanvult tot bijstandsniveau, is het een maatregel die veel freelance musici uitkomst biedt. Echter komen er velen niet voor in aanmerking vanwege de voorwaarden. We doen daarom de volgende aanbeveling:

Versoepel de voorwaarden voor de TOZO:

- Hef de partnertoets op
- Sta bijverdiene toe.

Trickle Down

De Boekmanstichting toonde aan dat gesubsidieerde instellingen dankzij de Coronasteun een positief resultaat op hun balans hadden voor 2020, maar dat ze de inzet van de flexibele schil met 55% hadden teruggebracht.³ Dit betekent dat er te weinig steun doorgesijpeld is naar freelancers, terwijl dit wel de uitdrukkelijke wens van de minister was. Nog steeds wachten musici op betaling van geannuleerde projecten.

¹ Zie: Raad voor Cultuur, *Sterker uit Corona, hoofdstuk: kwetsbare positie zelfstandigen*, 2021.

Zie ook: Van Straalen, *Honderd brieven aan de minister van freelance musici*, 2020. Violiste Lonneke van Straalen verzamelde meer dan honderd persoonlijke verhalen van freelance musici over hun situatie. Het was een noodkreet, waaruit bleek dat freelance musici het niet redden.

² Niels & Van de Woerd, *Survey on Stage*, 2020.

³ Boekman Stichting, *Ongelijk getroffen, ongelijk verdeeld*, 2021.

Stel een degelijk trickle down-plan verplicht:

- Laat instellingen en opdrachtgevers een plan opstellen, waarmee ze hun freelancers steunen. Wij gaan hierover graag in gesprek met de opdracht- en werkgevers. Er moet zowel gesproken worden over een duurzame oplossing voor de toekomst, als over de periode die achter ons ligt waarin de *trickle down*-gelden niet of nauwelijks zijn doorgesijpeld naar de freelancers.
- Laat opdrachtgevers scholingsuren vergoeden voor betrokken freelancers die zij nu geen podium-opdracht (kunnen) aanbieden.

Eenmalige compensatie

Freelance musici hebben enorm veel gederfde inkomsten, maar komen niet of nauwelijks in aanmerking voor TONK, TVL of TOZO.⁴ Met deze regelingen hadden freelance musici weer investeringen kunnen doen en zo hun bedrijf kunnen voortzetten. Wij roepen u op om een eenmalige compensatie beschikbaar te stellen voor werkenden in de cultuur, zodat zij alsnog investeringen kunnen doen.

Tot slot

Veel freelance musici hebben door het wegvallen van een compleet seizoen nauwelijks inkomen gehad. En ook nu nog worden er concerten en voorstellingen geannuleerd of verplaatst. De onzekerheid over de toekomst vanwege de voorlopig onvolledige zaalbezetting, maakt het er niet beter op. Het gemis aan inkomsten is niet te compenseren met online optredens. Bovendien komt het gros van de musici niet in aanmerking voor de generieke steun én krijgen ze ook niets uit de sectorspecifieke steun.

Freelance musici vallen tussen wal en schip en verdwijnen naar andere sectoren. De Raad voor Cultuur liet afgelopen week al weten dat een krappe helft van de freelancers in de culturele sector zich genoodzaakt zag ander werk te zoeken of inmiddels is begonnen zich om te scholen. Freelance musici zijn hierop geen uitzondering.

Een complete beroepsgroep lijkt te worden weggevaagd als u nu niet ingrijpt. Onze oproep wordt inmiddels door alle belangrijke adviserende instanties onderbouwd (de SER, de Boekmanstichting, de Taskforce etc.). Hoewel wij de Kamer hier al meerdere keren op geattendeerd hebben, hopen we dat de nieuw verschenen onderzoeksrapporten onderstrepen dat het menens is. Daarom roepen we u op om nú in te grijpen.

Met vriendelijke groet,

namens het Platform voor Freelance Musici,

Dorine Schoon	Voorzitter
Caroline Cartens	Secretaris/Penningmeester
Helmke Jansen	Algemeen bestuurslid
Merijn Dijkstra	Algemeen bestuurslid

⁴ Vanwege de voorwaarde van een extern pand is de TVL namelijk niet toegankelijk voor musici: zij werken over het algemeen thuis en op locatie. De TONK is in iedere gemeente anders en de regels zijn vaak erg extreem: wie in een sociale huurwoning woont of een minimale buffer heeft, is al uitgesloten. Veel musici kwalificeren niet, terwijl ze het wel nodig hebben.